

МАТЕРІАЛИ

*V Всеукраїнської науково-практичної
Інтернет-конференції*

**СУЧАСНІ АСПЕКТИ
ЛІКУВАННЯ І ПРОФІЛАКТИКИ
ХВОРОБ ТВАРИН**

**20-21 жовтня 2021 року,
м. Полтава, Україна**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ
Кафедра терапії імені професора П. І. Локеса

**СУЧАСНІ АСПЕКТИ
ЛІКУВАННЯ І ПРОФІЛАКТИКИ
ХВОРОБ ТВАРИН**

*Матеріали
V Всеукраїнської науково-практичної
Інтернет-конференції*

20–21 жовтня 2021 року, м. Полтава, Україна

Е-видання ПДАУ

ПОЛТАВА – 2021

УДК 619

ББК 48

С 91

Сучасні аспекти лікування і профілактики хвороб тварин: матеріали V Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції, 20–21 жовтня, 2021 р. Полтава, 2021. 243 с. [електронне видання]

Збірник містить матеріали наукових доповідей в яких висвітлено результати сучасних наукових досліджень, лікування і профілактики хвороб тварин у напрямках: діагностика і терапія тварин; ветеринарне акушерство, гінекологія; ветеринарна хірургія; ветеринарна фармакологія та токсикологія; фізіологія людини і тварин; паразитологія, ентомологія; гігієна тварин та ветеринарна санітарія; ветеринарно-санітарна експертиза; ветеринарна мікробіологія, епізоотологія, інфекційні хвороби та імунологія; патологія, онкологія і морфологія тварин. Матеріали подано у вигляді тез доповідей проблемно-постановчого, оглядово-аналітичного, узагальнюючого, експериментального та методичного змісту. Авторами матеріалів є викладачі вищих навчальних закладів, науковці науково-дослідних установ, здобувачі вищої освіти, аспіранти, докторанти, слухачі магістратури, представники органів державного і місцевого самоврядування та інших організацій.

Редакційна колегія:

Локес-Крупка Т. П., кандидат ветеринарних наук; *Кравченко С. О.*, кандидат ветеринарних наук, доцент; *Супруненко К. В.*, кандидат ветеринарних наук, доцент; *Корчан М. І.*, кандидат ветеринарних наук, доцент; *Шатохін П. П.*, кандидат ветеринарних наук, доцент; *Канівець Н. С.*, кандидат ветеринарних наук, доцент; *Курман А. Ф.*, кандидат біологічних наук, доцент; *Каришева Л. П.*, ст. викладач; *Бурда Т. Л.*, асистент, *Зарицький С. М.*, асистент.

Відповідальний за випуск: Н. С. Канівець

Рекомендується до електронного видання вченою радою факультету ветеринарної медицини Полтавського державного аграрного університету (протокол № 3 від 19 жовтня 2021 року).

Відповідальність за зміст і достовірність публікацій несуть автори наукових доповідей і повідомлень.

© Полтавський державний аграрний університет, 2021

Худякова С. О., Сущик І. В., Прус В. М. ПРОФІЛАКТИКА ГІПОВІТАМІНОЗІВ ТЕЛЯТ	144
Чала І. В., Петрук Р. О. РЕДОКС-ПОТЕНЦІАЛ КРОВІ ЗА АНЕМІЇ ПОРОСЯТ	146
Шепітько А. Д., Бурда Т. Л. ЦИТОЛОГІЧНИЙ МЕТОД ДЛЯ ВИЗНАЧЕННЯ ОПТИМАЛЬНИХ СТРОКІВ В'ЯЗКИ В СОБАК	148
Шепітько А. Д., Кравченко С. О. ПРОФІЛАКТИКА СЕЧОКАМ'ЯНОЇ ХВОРОБИ У КОТІВ	150
Шкарін Б. В., Супруненко К. В., Каришева Л. П. АЦИДОЗ РУБЦЯ ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ (ДІАГНОСТИКА ТА ЛІКУВАННЯ)	152
Шнайдер В. Л. АНАТОМІЯ ФАЛЛОППІЄВИХ ТРУБ КОРІВ ЗА ФУНКЦІОНАЛЬНОГО СТАНУ ОРГАНІЗМУ	154
Yakhnovska A. V., Palyukh T. A. DIAGNOSIS OF ADDISON'S DISEASE IN DOGS	155
Яцка А. А., Карпюк В. В. ПРОФІЛАКТИКА ПІСЛЯКАСТРАЦІЙНИХ УСКЛАДНЕНЬ ПРИ СТЕРИЛІЗАЦІЇ СУК	157

СЕКЦІЯ 2

ЗАРАЗНА ПАТОЛОГІЯ

Авраменко Н. В., Антіпов А. А., Козій Н. В., Шаганенко Р. В., Шаганенко В. С. ЕТІОТРОПНА ТЕРАПІЯ КОТІВ ЗА ОТОДЕКТОЗУ	159
Авраменко Н. В., Кравчук Є. А. КОМБІНОВАНЕ ЛІКУВАННЯ СОБАК ЗА ДЕМОДЕКОЗУ	161
Александрюк А. О., Стефанюк А. С., Точонова В. І., Рудь В. О., Тарасенко Л. О. САНІТАРНО-ГІГІЄНІЧНА ОЦІНКА ВИРОБНИЦТВА МОЛОКА	163
Баклицька А. С. АЛЕУТСЬКА ХВОРОБА НОРОК (MORBUS ALEUTICA LUTREOLARUM)	165
Богач М. В., Бойко І. І. МОРФОЛОГІЧНІ ПОКАЗНИКИ КРОВІ СОБАК ЗА ЛУСКАТОЇ ФОРМИ ДЕМОДЕКОЗУ.....	166
Богач М. В., Пероцька Л. В. МОНІТОРИНГ ЛАРВАЛЬНИХ ЦЕСТОДОЗІВ ОВЕЦЬ І КІЗ НА ПІВДНІ УКРАЇНИ ...	168
Ванат І. М., Кот Т. Ф. ОСОБЛИВОСТІ КЛІНІЧНОГО ПРОЯВУ НЕКРОБАКТЕРІОЗУ ВИМЕНІ У КОРІВ	169

Секція 2

ЗАРАЗНА ПАТОЛОГІЯ

УДК 619:616.995.428: 615.284: 636.8

Авраменко Н. В., Антіпов А. А., Козій Н. В., Шаганенко Р. В., Шаганенко В. С. кандидати ветеринарних наук, доценти
Білоцерківський національний аграрний університет, м. Біла Церква, Україна
e-mail: parazutologiya@btsau.ua

ЕТИОТРОПНА ТЕРАПІЯ КОТІВ ЗА ОТОДЕКТОЗУ

Вступ. Отодектоз вважається одним із поширених інвазійних захворювань котів. Це ектопаразитоз викликаний кліщем роду *Otodectes*. Збудник локалізується на внутрішній поверхні вушної раковини. За життєдіяльності кліщ живиться зовнішнім шаром епідермісу, подразнює чуттєві рецептори, змінює загальний стан тварин. Він порушує цілісність шкіряного покриву внутрішньої поверхні вушної раковини. Це викликає сильний свербіж та забруднює шкіру тварини [1]. При лікуванні котів, хворих на отодектоз, використовують комплексну терапію [2, 3]. Практично застосовується великий перелік акарицидних препаратів, які не завжди є дієвими. Тому тема досліджень безперечно актуальна.

Метою роботи було порівняння терапевтичної ефективності акарицидів різного походження за отодектозу котів. Розглядався вплив Амітразину та комплексного акарицидного препарату – «Орідерміл».

Матеріали і методи дослідження. Препарати опробовувались в умовах ветеринарної клініки «Доктор-Вет» м. Біла Церква. При цьому проводили комплексну діагностику отодектозу котів з урахуванням епізоотологічних, клінічних і лабораторних показників.

Епізоотологічні фактори включали поширення хвороби у даному регіоні. Лабораторна діагностика отодектозу базується на дослідженнях зішкрібів [4]. Досліджували усіх підозрілих на отодектоз тварин. Матеріалом слугували кірочки та зішкріби із вушних раковин. Виявляли у них кліщів чи їх яєць. Зокрема використовували метод компресорного дослідження. Він є найбільш швидким і достовірним.

Для оцінки ефективності акарицидних препаратів та методів лікування застосовували метод Алфімової. Бачили, що на дні чашки рухались живі кліщі. Відмічали кліщів з плоским тілом овальної форми, розміром 0,6-0,7 мм з вираженим хоботком. Вони мали лапки короткі з широкими присосками та недорозвинуту четверту пару. На задній частині тіла визначали два горби, від яких відходили по дві довгі й короткі щетинки.

Результати досліджень. Хворі на отодектоз тварини мали виражені клінічні ознаки: занепокоєння та свербіж. Їх довільно поділили на дві групи по 5 голів у кожній. Тварини мали аналогічні клінічні ознаки. У двох котів з першої групи відмічали виражену гіперемію, у 4-х свербіж та біль у зоні вушних раковин. У однієї тварини виявляли серозно-гнійну ексудацію. У всіх тварин групи були наявні темно-коричневі кірочки з кліщами *O. cynotis*.

Серед хворих тварин другої групи гіперемію встановили у 2-х котів. Біль та свербіж – у 5-ти голів, серозно-гнійну ексудацію – у двох випадках. У всіх досліджених тварин цієї групи відмічали також наявні темно-коричневі кірочки з кліщами.

Таким чином, за характеристикою клінічних ознак та результатами лабораторних досліджень, хворі тварини в групах були відносно однорідними.

Для лікування котів першої групи використовували Амітразин згідно інструкції, а другої – «Орідерміл». Спостереження за тваринами вели упродовж 21 доби.

Розглядали лікувальний вплив речовин різних фармацевтичних груп. Амітразин – акарицид із групи амідинів, випущений ПП фірмою «Фарматон», Україна. Препарат

активний щодо саркоптоїдних кліщів. У 1мл його міститься 2мг діючої речовини амітразу. До комплексного препарату «Оридерміл» входять антибіотики, глікокортикостероїди, антипаразитарні та місцево анестезуючі засоби. В його складі міститься неоміцину сульфат, ністатин ацетон тріамцінолону та лідокаїн. Складові забезпечують антимікробну, фунгіостатичну та фунгіцидну, протизапальну та місцево анестезуючу дію [5].

Проведені дослідження виявили характерні клінічні та лабораторні зміни, що дало можливість проаналізувати вплив етіотропної терапії захворювання.

Так, під впливом Амітразину серед тварин I групи на сьомий день від початку лікування клінічно здорових не виявили. Виражені клінічні ознаки, які характеризувалися свербіжем, біллю, наявністю темно-коричневих кірочок у вусі відмічали у 4-х тварин. Мікроскопічно у кірочках трьох особин виявляли збудника захворювання. У одного kota спостерігали виражену гіперемію, а у іншого – наявну серозну і гнійну ексудацію тканин зовнішнього слухового проходу.

У тварин другої групи за Оридермілу на 7-й день від початку лікування одужання наступило у однієї тварини. У двох котів були свербіж та біль. Ще у двох котів, за методом Алфімової, виявляли життєздатних кліщів.

На 14-й день від початку лікування у 2-х тварин I-ї групи виявляли свербіж і біль. У трьох – наявні кірочки і кліщі. В одному випадку було виявлено гіперемію шкіри внутрішньої поверхні вуха. При мікроскопічному дослідженні у одного kota виявили живих кліщів. Повне одужання настало у однієї тварини.

Коти другої групи у цей час були чутливішими до лікування. Так, лише у однієї тварини знайшли у вухах незначні кірочки. Ще у одного kota спостерігали свербіж та біль. Три тварини одужали.

На 21-й день дослідження, клінічно здорових тварин першої групи було двоє. У двох інших виявляли свербіж та біль та визначали наявність темно-коричневих кірочок. В одному випадку виявляли кліщів.

У другій групі, через 21 день від початку лікування, всі дослідні тварини були клінічно здоровими. У них не було ознак гіперемії, свербіжу, болю, серозно-гнійного ексудату, кірочок та кліщів.

Проведення експерименту визначило більшу ефективність комплексної мазі «Оридерміл» у формі гелю. Тварини легше переносили цю схему терапії, швидше видужували та мали менші витрати на лікування.

Висновок

1. Амітразин – акарицид із групи амідинів, виявив не достатню акарицидну дію за отодектозу котів клініки «Доктор-Вет» м. Біла Церква.
2. Високо ефективною та економічно виправданою вважається схема застосування комплексного препарату «Оридермілу» у формі гелю.

Пропозиція. Рекомендуємо застосовувати для лікування котів за отодектозної інвазії комплексну мазь «Оридерміл» у формі гелю, так як тварини легше переносили цю схему терапії, швидше видужували та мали менші витрати на лікування.

Література

1. Фармакотерапія котів за отодектозу / С.В. Рублено, Н.В. Авраменко, Н.В. Козій та ін. : Матеріали VI Всеукраїнської наук.-практ. інтернет – конференції: *Вирішення сучасних проблем у ветеринарній медицині* (15 – 16 лютого, 2021 р.). Полтава, 2021. С. 57-59.
2. Порівняльна ефективність препаратів за отодектозної інвазії собак / А.А. Антіпов, В.П. Гончаренко, Т.І. Бахур та ін. : Матеріали VI Всеукраїнської наук.-практ. інтернет конф.: *Вирішення сучасних проблем у ветеринарній медицині* (15 – 16 лютого, 2021 р.). Полтава, 2021. С. 74-76.
3. Лікування собак за отодектозної інвазії / А.А. Антіпов, В.П. Гончаренко, Т.І. Бахур та ін. *The 5th International scientific and practical conference "Priority directions of science and technology development"* (24-26 January, 2021). Kyiv, 2021. P.93-98.
4. Ектопаразитози домашніх і продуктивних тварин та засоби захисту / Л.П. Артеменко,

В.П. Гончаренко, Н.В. Букалова та ін. *Науковий вісник ветеринарної медицини*. 2020. № 2. - С. 65-76. DOI: 10.33245/2310-4902-2020-160-2-65-76

5. Клінічний прояв отодектозної інвазії в собак / А.А. Антіпов, В.В. Мельничук, О.В. Коваленко, О.С. Долгін. *Вісник ПДАА*. 2020. № 4. С.237–243. doi: 10.31210/visnyk2020.04.30

УДК 619:616.995.429.1:636.7

Авраменко Н. В., кандидат ветеринарних наук, доцент

Кравчук Є. А., здобувач вищої освіти ОС «Магістр»

Білоцерківський національний аграрний університет, м. Біла Церква, Україна

e-mail: parazutologiya@btsau.ua

КОМБІНОВАНЕ ЛІКУВАННЯ СОБАК ЗА ДЕМОДЕКОЗУ

Собаківництво має велике значення для різних галузей. Їх успішно використовують у спорті, побуті, армії, лікуванні тощо. Тому підтримка здоров'я тварин є надзвичайно важливим фактором. Скупчення собак на обмеженій території, розповсюдження бродячих тварин сприяє розвитку хвороб. Так демодекоз, інвазійне захворювання на сьогодні має тенденцію до поширення [1-3]. Рациональне лікування хворих на демодекоз різнобічне. Дієвою вважається комбінована терапія. Вона включає етіотропне, симптоматичне та патогенетичне лікування [4, 5]. При цьому використовується широкий перелік ліків [6, 7]. Крім того розробка нових схем лікування та профілактики лишаються актуальними.

Метою роботи було обґрунтування комбінованого лікування собак за демодекозу. Важливим елементом вважається його впровадження у практику.

За основу роботи прийняли матеріали ветеринарної клініки м. Біла Церква, Київської області «Ветеринарна допомога».

Ефективні методи лікування хвороби базувались на комбінуванні етіотропної та патогенетичної терапії.

Об'єкт досліджень: кліщі *Demodex canis*, собаки, за демодекозу, препарати «Аміт - форте» та «Амітразин Плюс».

Предмет досліджень: епізоотологія демодекозу собак; клінічні зміни та діагностика хвороби; порівняння ефективності схем лікування.

Методи досліджень: Епізоотологічні. Розгляд сезонного, вікового, породного та статевого перебігу хвороби.

Клінічні - анамнез та огляд за загально прийнятою методикою.

Лабораторні: дослідження шкіри та статистичні.

При цьому проаналізували показники журналів реєстрації хворих тварин клініки «Ветеринарна допомога». Звернули увагу на показники 2019 – 2021 років. Поширення хвороби становило 3,5% від загального числа інвазійної патології собак. Демодекоз частіше зустрічався у тварин до 3 років. Зокрема, у віці до 12 місяців було 63%. Більш чутливими виявилися чистопородні собаки – 85,7%. Схильними до прояву хвороби були переважно короткошерсті собаки – 64%. Більш поширеною вважалась локалізована форма демодекозу (67,3%), з перевагою лускатого перебігу (56,8%).

При аналізі захворювання було виділено окремі зони пошкодження шкіри. Найчастіше зміни спостерігались на шкірі голови – 43%. Менша частка була на дорсальній поверхні – 28,4 % та передній частині тіла – 23,5%.

Для проведення досліді визначили 10 собак з ознаками локального ушкодження шкіри. Їх розділили на 2 групи, по 5 голів у кожній. Серед них було 3 ретривери, 2 мопси, 2 бульдоги та 3 безпородні голови.

В усіх тварин спостерігали специфічні ураження морди, лап та тулуба різної

УДК 619
ББК 48
С 91

СУЧАСНІ АСПЕКТИ ЛІКУВАННЯ І ПРОФІЛАКТИКИ ХВОРОБ ТВАРИН

*Матеріали V Всеукраїнської науково-практичної
Інтернет-конференції*

20–21 жовтня 2021 року

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

*ЛОКЕС-КРУПКА Т. П., КРАВЧЕНКО С. О., СУПРУНЕНКО К. В., КОРЧАН М. І.,
ШАТОХІН П. П., КАНІВЕЦЬ Н. С., КАРИШЕВА Л. П., БУРДА Т. Л., ЗАРИЦЬКИЙ С. М.*

ВІДПОВІДАЛЬНИЙ ЗА ВИПУСК

Н. С. КАНІВЕЦЬ

Комп'ютерна верстка – Н. С. Канівець

Е-видання

ПДАУ

Факультет ветеринарної медицини,
кафедра терапії імені професора П. І. Локеса
вул. Сковороди, 1/3
36003 Полтава, Україна
Офіційний сайт – <https://www.pdaa.edu.ua>

© Полтавський державний аграрний
університет, 2021